

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLEB, boekdrukker uitgever van dit blad, gróote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alletoezending van brieven, annonces, gedi. enz., moet gefrankeerf zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.

Een blad afzonderlyk	8 1/2 binten	20 centimen.
De aankondigingen, p. r. drukkegel		13 "
De reklamen		25 "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht indydelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER zóuden, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verschiedene achtervolgende keeren gegeven genoten voor beeliger contenten.

TONGEREN, DEN 10 NOVEMBER.

Ploegingen en zaeijngen.

Het tydftip dat het best geschikt is voor de herfst-zaeijngen, is al te verschillig van de eene plaets tot de andere, dan dat men het nauwkeuriglyk zou kunnen vaststellen. Hier is het voordeeliger de tarwe voor de rogge te zaeijen; daer is het 't tegenovergestelde dat zich voorloet. In gene provincie begint men den 17 september te zaeijen; in andere zou men de gelukking van den oogst in gevaer brengen, indien men voor den 5 of den 10 oktober het zaed aen den bodem ver-trouwd.

Deze groote verschillen ziende, kan men slechts aen de wysheid der landbouwers en aen de gebruiken der plaetsen die zy bewonen, de keuze overlaten van den tyd aen welken de voorkeur te geven is. Maar wat onveranderlyk is, en wat niet dient verzuimd te worden, dit is dat de zaeijngen nooit anders geschieden dan op eene ploeging, welke reeds drie weken oud is, als de omstandigheden het toelaten, of ten minste op eene ploeging die acht dagen voor de strooijing van het zaed is volbragt.

Na de vruchten die laet in te oogsten zyn zoo als het 't geval is met de beeten, de wortels, enz., is het verkieslyk, alhoewel de gepaste oogenblik van den zaeityd reeds twee of drie weken verlopen zy, gedurende acht dagen het land te laten rusten. Dit is zoo waer dat, in 1849, in eene streek waer men het saai-on van 1 tot 15 oktober als het gunstigste voor de zaeijing van wintergranen aanziet, een stuk land dat te voren wortels gedragen had, den 20 en 21 oktober geploegd en vervolgens in twee keeren bezaaid werd: de helft op 23 oktober en de wederhelft op den 31 der zelfde maand, dit is zoo waer, zeggen wy dat het laatste nagenoeg een vierde meer opragt dan het eerste. Deze vergelykende proeve werd genomen ten gevolge van soortgelyke waer-nemingen in 1847 en 1848 gedaan.

Het voordeelig uitwerksel der oude ploegingen heeft twee hoofdredens: de eene is dat de bodem lossier ligt en het zed met meer gelykheid in den grond gestoken is. De andere, dat indien er een of twee dagen nadien regen valt, daegs na de zaeijing de grond noch ingedrukt noch verhard is, gelyk in geval geschiedt op eenen verschen geploegden bodem, en het zaed kiemt met alle gemak, daer het in den grond niet verstikt is geworden.

Zie hier een praktisch middel om te erkennen of eene ploeging ryp geworden is, om met voordeel zaed te ont-vangen:

Over het veld gaende, bezigtigt men het voetspoor der stappen die men er opzettelyk daegs te voren op gedaan heeft. Is het voetspoor vochtiger of donkerder dan het overige van het veld, men mag vry het zaed aen den grond vertrouwen. In het tegenovergestelde geval, dit is als men geen verschil kan opmerken tusschen het voetspoor en het overige van den grond, is het geraedzaam een of meer dagen te wachten alvorens te zaeijen.

Tombola van Vliernael-Root.

Wy ontvangen zoo even mededeeling van de lyst der winstgevende nummers van de tombola ten voor-deele der opbouwung der kerk van Vliernael-Root. Wy zullen dezelve in een volgend nummer van ons blad opnemen.

De spoorweg van Tongeren op Bilsen heeft gisteren zyne loopbaen begonnen, doch niet op eene gelukkige wyze.

De trein die uit Tongeren vertrekt ten 10 uren 's morgens, is tusschen Hoesselt en Bilsen van den weg afgeraekt; de locomotief is omgeslagen; de machinist Florin is er onder gevallen en door het gloeiend water dat op hem aliep ernstig aen den rug gewond; de stoker is aen het hoofd gekwetst, doch zyne wonde is niet gevaerlyk.

Geen der reizigers heeft kneuzingen ontvangen; alle hebben hun best gedaan om den ongelukkiggen machinist van het kokend water te bevryden.

Wy hebben gemeld dat te Maeseyck de eerste steen is gelegd voor het monument der gebroeders Van Eyck. Reinhaert roept voor dat gelenkteken bravo! Maar hy voegt er by: « er staet een fransch opschrift op. Foei! » Wy begrypen niet dat men te Maeseyck, in eene vlaemsche streek zoo eene groote tegenstrydigheid kan begaen.

— Er is sprack van de oprigting te Brussel van een genootschap ter verkygung van de afschaffing der dood-straf. Na het houlen van eenige byeenkomsten en verspreiding der programmas, zal, als het publiek met de zaak goed bekend is gemaekt, de vereeniging een petition-nement aen den S. naet organiseren, welk corps eerlang zal moeten beslissen of, overeenkomstig het besluit der Kamer, de doodstraf in ons nieuw strafwetboek moet worden opgenomen.

— Men meldt uit Oostende: Ten gevolge van den storm, die van 31 oktober tot den 3 november op de kusten van Engeland heeft gewo d, zyn er verschillige rampen te betreuren. De belgische brak *Antwerpia*, kapitein Baugnet, varende van Baents-Ayres naer Antwerpen, is te Ports-mouth binnen geloopen. Tydens den storm van maandag heeft de kapitein zich op de hoogte van den Lezard, den schouder uiteen gevallen. Hy werd aen land gebracht, waer hy al de zoenen ontving die zynen toestand vereischen.

— Denselfden dag is de belgische schooner *Eclipse*, kapitein Cattoor, van Liverpool naer Oostende, te Milfordhaven binnen geloopen, met verlies van takelung en avery. De kok Remant is door eenen zeeslag over boord geworpen en verdronken. Deze ong-luklige was slechts 24 jaren oud en nog maar sedert eenige maenden getrouwd.

— Verleden zaterdag is te Antwerpen eene behendige diefstal gepleegd. In den namiddag was eene dame in eenen winkel op de Schoenmarkt gekomen en had de eigenares verzoekt om vyf stukken kleed-gold naer hare wooning te laten brengen, ten einde op haer gemak hare keus te kunnen doen. Die vraag werd ingewilligd, het gold werd gebragt en twee of dry uren nadien ging de winkel-kecht het illegoed terug halen. De man stond niet weinig verwonderd te vernemen, dat ze reeds waren weggehaelt. Een slomme afruggelaer, welke kennis van de zaak droeg, had dezelve reeds lang komen wegnemen. De weerde der getolene voorwerpen bedraegt 600 fr.

— Terwyl de veldwachter de gemeente Norderwyck verleden woensdag een persoon achtervolgde, die bezig was geweest om den off. rblok van een kapelleken, op vyf minuten afstand van het dorp, te rooven, vond hy eene leuster in garen, luy, knoppen, enz. aen de baen zittende, die naest haer eenen korf had staen, waerin twee doode wilde konynen lagen, alsmede een levend kicken, eene koperen haezestroep, een hemd, twee lepels, twee forketten, enz. Op de vraag aen wien die korf toebehoorde, antwoordde zy, dat haer dezelve was toevertrouwd geworden door een persoon dien zy niet kende en welke zich in de rigting van bovengemeld kapelleken had begeven. De veldwachter heeft den korf met deszelfs inhoud in beslag genomen en procesverbael van de zaak opgemaakt.

— ENGELSCH E ADVERTENTIES. — Om de grootsprack in advertentien ten top te voeren, heeft een koopmanshuis in Londen eenige dichters aengesteld, waer van elk een artikel in zynen winkel moet bezongen, en dit denkbeeld is goed gelukt. Mozes en Zoon (de bedoelde firma), waren dood-arm; zy begonnen hunne zaken met eene kleinigheid en thans is hun winkel een der schoonste in Londen, ja de ontzaggeleke zalen waerin zy hunnen voorraad ten toon stellen, overtreffen misschien al wat men van dien aard heeft gezien. Elk jaer komt er een nieuw artikel by den inventaris, zoodat er welhaest niets zal wezen wat de koper daer niet kan vinden. Doch daer elk artikel ook goed moet bezongen worden, verdienen dichter en boekdrukker teikens ook wat en het thans nog kleine boeske is vol van de zeldzaamste, maar zeer grappige verzen en het zal welhaest aengroeijen tot een boekdeel, hetwelk de volgende eenw met verbazing zal lezen, als een zeldzaam teeken onzes tyds, waerin zelfs de poëzy dienstbaer wordt gemaekt aen den landelsgaest.

Politieke verrekkyer.

Wy hebben reeds in ons nummer van zaterdag het gedeelte der keizerlyke redevoering kunnen mededeelen waerin de buitenlandsche kwestien behandeld worden. Gansch Europa heeft met aandacht Napoleons woorden moeten overwegen.

« De trakaten van 1815 hebben opgehouden te bestaan, zegt de keizer. Polen is in onze oogen de erfgename van een regt dat in de geschiedenis en in de trakaten geschreven is. De tegenwoordige staet der zaken leidt noodlot-tiglyk tot den oorlog, byaldien men halstarig een verdedigen wil behouden dat instort. »

Zoo sprekt Napoleon! En om dit onheil te beletten stelt hy aen de europische mogendheden voor van zich in een Kongres te vereenigen. Zoo zy weigerden?

Daerop antwoordt de keizer: « Eene weigering zou geheime inzigten, welke het daglicht schuwen, doen ver-onderstellen. »

Het tafereel dat hy over den toestand van Europa afmaekt is zeer somber; in tegendeel ditgeen welk hy maekt over den inwendigen toestand van Frankryk is hoogst bekoorlyk.

Men heeft bemerkt dat de keizer het stiltwygen behoudt aengaende Oostenryk en Engeland. Hy zegt niet dat de verstandhouding met deze twee mogendheden verbroken is. Men moet het veronderstellen, vermits hy zegt in een gedeelte zynere redevoering dat de diplomatieke tusschen-komst, in stede van de wonsching tegn te houden, haer verergerd heeft.

De Beurs heeft de keizerlyke redevoering met eene dalung der waersien bejegen; dit laet zich verstaan.

Rusland zal weinig te vrede zyn over zekere gedeelten der redevoering, namentlyk over die waer het beschuldigd wordt « de trakaten te hebben geschonden. »

In het algemeen zullen de woorden des keizers meer dan eene misnoegheid in Europa veroorzaken, maer het algemeen gevoelen is dat men in dezelve geene oorlogs-verklaring zien mag en de europische vrede voor het oogenblik geen gevaer loopt.

In Frankryk hebben de woorden des keizers eene algemeene voldoening veroorzaekt. De trakaten van 1815 hebben opgehouden te bestaan... Die woorden moeten eene betooverend uitwerksel op den geest der fransche natie hebben te weeg gebragt.

« Een bericht uit Triest brengt de byzonderste punten aen van het manifest van den koning der Grieken. De jonge vorst verklaert dat hy zich zal gedragen naer de gewoonten zynere onderdanen en dat hy aen de grondwet zal getrouw blyven. Vervolgens stelt hy de grondregels van een waerlyk nationaal gouvernement, erby voegende dat hy zich zal omringen van de ondervindingrykste heiden, zonder rekening te houden van hunne vroegere politieke denk-wyze. « Hy zal trachten, voegt hy er ten slotte by, van Griekenland een modelstaet in het Oosten te maaken. »

Polen.

DE TOESTAND VAN EEN GEVANGENE TE WARSCHAU.

De *Köln Zeitung* geeft, volgens eenen korrespondent, het volgende tafereel van de proesdur-middelen, welke er thans in de citadel van Warschau worden in het werk gelegd:

« Men verzekert, dat de gevangene, alvorens zyn verhoor te ondergaan, wordt opgesloten in eene cel, die versierd is met gravuren, al de gebrukelyke wyzen van martelingen voorstellende. De gevangene wordt in dit hok gedurende twee uren alleen gelaten, en na lat hy die verschikkelyke gravuren goed beschouwd heeft, gaet men tot zyn verhoor over, terwyl men gebruik maekt van den schrik en de vrees van den ongelukkige gevangene.

« De lyfstraf en andere wyzen van martelingen worden dikwyls in de verhooren gebrukt om bekentnissen te bekomen; het is daarom dat men bym in al de toonissen, door de onderzoekings-kommissie uitgesproken, leest: « Ten gevolge van bekentnissen door den beschuldigde gedaan. »

« Wy gelooven dat er wel een weinig overdrevenheid van wege de lydenden is; doch wy ontvangen zoo vele berichten uit geloofweerdige bronnen, dat wy aen de waerheid derzelve niet kunnen twyflen. De toekomst zal de geheimen der citadel ontluystren. »

Men leest in den *Czas*, onder dagteekning Krakau, 30 oktober:

« Heden heeft men hier 56 jongelingen aengebragt, welke beschuldigd worden van deel aen den oorlog tegen de Russen genomen te hebben. De stedelyke raad heeft de onderaardsche gewelven van het stadhuis afgestaan om tot gevangenis te dienen, aengezien al de andere gevangennisen van Krakau reeds opgevuld zyn met jongelingen, welke van dezelfde misdard beschuldigd worden. Deze gevangennisen zyn noch verward, noch van ledten voorzien. De overheden, aen welke de bewaking der gevangenis is toevertrouwd, willen zelfs niet toelaten, dat er aen die ongelukkiggen een weinig stroo gegeven wordt om op te slapen.

« De regtbanken werken onophoudelyk te Krakau en te Lemberg; zy spreken onophoudelyk veroordeelingen tot opsluiting in de forteressen uit (en zelden tot eene gevangenis van eenige dagen) tegen de jongeligen, welke verdacht worden van deel aen de worsteling te hebben willen nemen, welke in 't koningryk voortduert. »